

DIARI DE SESSIONS DE LA
**COMISSIÓ DE TURISME, COMERÇ, TREBALL,
CULTURA I ESPORTS**
DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 352-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2023

Núm. 5

Presidència
del Sr. Jordi López i Ravanals

Sessió celebrada dia 19 d'octubre de 2023

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 5498/23**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa als contractes de turisme social de l'IMSERSO. . . . . [52](#)
- 2) **RGE núm. 5772/23**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a nova jornada laboral. . . . . [55](#)
-

EL SR. PRESIDENT:

Bé, molt bon dia a tothom. El primer que mirarem és si hi ha qualque substitució, hi ha qualque substitució?

EL SR. FERNÁNDEZ I LOMBARDO:

Sí, Sr. President, Ares Fernández substitueix Malena Riudavets.

EL SR. PRESIDENT:

Perdó, perdó. Sí, Àlex...?

EL SR. FERNÁNDEZ I LOMBARDO:

Ares Fernández substitueix Malena Riudavets.

EL SR. PRESIDENT:

Perfecte. Després ve, no, Malena? Ah, jo l'enyoraré. D'acord. I vostè?

EL SR. MESQUIDA I PALLICER:

Pel Partit Popular, Sebastià Mesquida substitueix Sebastià Sagreras.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord, tu a Sebastià Sagreras. Perfecte, llavors, Sebastià Mesquida substitueix Sebastià Sagreras, del Partit Popular, i Ares Fernández substitueix Malena Riudavets, del PSOE. Ho tenim bé, no? Perfecte.

Bon dia, senyors i senyores diputats, començarem la sessió d'avui. En primer lloc, ja hem mirat les substitucions, la qual cosa ja tenim feta, i passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui que consisteix en el debat de les Proposicions de llei RGE núm. 5498/23 i 5772/23.

1) Proposició no de llei RGE núm. 5498/23, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa als contractes de turisme social de l'IMSERSO.

En primer lloc, passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 5498/23, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa als contractes de turisme social de l'IMSERSO.

Per a la seva defensa, per part del Grup Popular, té la paraula el Sr. Sebastià Mesquida, per un temps de cinc minuts.

EL SR. MESQUIDA I PALLICER:

Moltes gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputades. El Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals va sentenciar, el passat mes de setembre, resoldre les impugnacions presentades a la darrera subhasta corresponent als programes de turisme social de l'IMSERSO per a la temporada 2023-2024. Açò no permetrà, malauradament, que els primers turistes de l'IMSERSO puguin arribar a les nostres illes durant aquest mes d'octubre, com era habitual, ja que

aquests viatges no es començaran a vendre fins a la pròxima setmana, amb el perjudici que açò suposa per al sector i per als mateixos usuaris.

Aquest fet torna a posar de manifest la situació d'incertesa en què es troba el sector turístic cada temporada a l'hora d'afrontar la subhasta dels programes de turisme sènior i posa en risc la contractació de milers de places i, amb açò també, l'activitat d'empreses i treballadors del sector durant els mesos de temporada baixa a la nostra comunitat.

A tot açò hi hem d'afegir les ja per si precàries condicions econòmiques que el Govern ofereix darrerament als operadors, amb uns preus que ni tan sols permeten cobrir els costos de producció.

A més a més, a l'àmbit de l'actual conjuntura inflacionista que patim, les empreses que operen en el sector no han vist compensats els devastadors efectes d'aquesta inflació en els seus costos de producció amb una resposta del Govern central que contribueixi a pal·liar aquests efectes amb un augment dels preus. Per aquest motiu, durant els darrers exercicis els distints operadors turístics d'aquests programes ja han avisat de la urgent necessitat d'afrontar canvis importants per tal de millorar l'actuació, per tal de millorar i actualitzar aspectes relatius no tan sols al marc de contractació, sinó també a les condicions econòmiques.

És evident la importància d'aquests programes per al col·lectiu de persones majors ja que, com a complement a les prestacions de la Seguretat Social, s'han consolidat com un instrument de capital importància per millorar el benestar d'aquest col·lectiu en promoure activitats saludables i d'oci durant les darreres quatre dècades.

Per al Partit Popular és de vital importància contribuir a la desestacionalització econòmica i fomentar totes les iniciatives necessàries, però no únicament des de l'àmbit turístic, si bé és cert que resulta innegable l'impacte econòmic que té aquesta activitat en temporada baixa en permetre a les empreses participants absorbir una part dels seus costos estructurals i prolongar l'activitat.

A la precarietat de les condicions de licitació s'hi han d'afegir els constants retards en les subhastes i els nefastos efectes que produeixen a aquestes subhastes la interposició de recursos o impugnacions la qual cosa implica la suspensió de fet de la comercialització dels programes i provoca, en molts casos, el desistiment de moltes empreses que hi participen habitualment i afecta negativament les empreses d'oferta complementària que es veuen abocades a cessar en la seva activitat o a tancar directament.

Per tot açò, i davant la situació generada, el Grup del Partit Popular en el Parlament proposa, com a primer punt: "instar el Govern de l'Estat que incrementi la dotació pressupostària per a turisme social, prèvia revisió i actualització de l'assignació dels preus unitaris de mercat d'acord amb els costos inherents a l'actual conjuntura econòmica, per així evitar la pèrdua de places de turisme sènior a les nostres illes, així com la pèrdua d'activitat econòmica en temporada baixa, amb tot el que açò repercutiria i representaria per a la nostra comunitat."

Com a segon punt: “El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de l'Estat a adoptar de forma coordinada amb tots els actors del sector i receptors dels circuits de l'IMSERSO, les mesures necessàries per garantir el compliment efectiu dels calendaris i terminis d'execució predeterminats de cara a les pròximes convocatòries per evitar la repetició dels perjudicis ocasionats amb l'operativa actual.”

Com a tercer punt: “El Parlament insta el Govern de l'Estat a introduir les millores necessàries que permetin als operadors i usuaris, mitjançant la digitalització, agilitar tots els processos i tràmits per tal de millorar l'eficiència en tots els escenaris que afecten la gestió i execució dels programes de turisme social.”

El quart punt s'havia redactat inicialment per instar el Govern de l'Estat a resoldre el més aviat possible el recurs que s'havia interposat al procés de licitació, amb l'objecte d'evitar qualsevol perjudici que es pogués causar a les empreses afectades. Com ja he dit, aquest recurs es va resoldre fa unes setmanes.

Moltes gràcies, Sr. President, açò seria l'exposició.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Mesquida. Hi ha un tema que hem parlat abans referent a MÉS per Mallorca, que tenim una esmena que ha presentat a aquesta PNL que realment ha estat per una errada administrativa, i va a la PNL següent. En principi, m'agradaria saber si qualche grup parlamentari aquí té cap inconvenient que arreglem el defecte de forma, i passam l'esmena per a la següent PNL i d'aquesta manera no queda *en sacco roto* l'esmena.

Hi teniu qualche problema, algú hi està en contra? Doncs, ho fem així i així resollem el problema.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Agraesc la cortesia, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Mira, Sr. Diputat, estic encantat! Bono, així passam ara al Grup Parlamentari Socialista, qui ha presentat una esmena, la [RGE núm. 7893/23](#) i, per a la seva defensa té la paraula el Sr. Pitaluga, per un temps de cinc minuts.

EL SR. PITALUGA I IVORRA:

Moltes gràcies, Sr. President, senyors i senyores diputats i diputades. Bé, els viatges de l'IMSERSO són un element molt important de la política de serveis socials ja que contribueixen a millorar a les persones majors la seva qualitat de vida, la seva salut i ajuden a prevenir la dependència. Per altra banda, contribueixen al turisme de la nostra comunitat autònoma en temporada baixa en ajudar a mantenir una certa activitat turística que contribueix al manteniment de l'ocupació i a l'activitat econòmica, en minvar la influència de l'estacionalitat en el sector turístic d'Espanya, en general, i de la nostra comunitat autònoma, en particular.

Com no pot ser d'una altra manera, estam totalment a favor de donar suport, fomentar i mantenir aquesta política social que tants beneficis genera a la gent gran i també a la nostra economia.

Hem volgut, això sí, fer una esmena de modificació del punt 1, ja que hem volgut primar i deixar clars uns estàndards de qualitat els quals pensam que necessiten els nostres majors, i, al mateix temps, també mantenir el rigor del procés d'adjudicació i fer notar amb claredat aquesta circumstància. És per això que la nostra esmena al punt 1 afegiria, afegiria, bé, quan diu que “El Parlament de les Illes sol·licita al Govern de l'Estat l'increment de la dotació pressupostària per al turisme social, prèvia revisió i actualització de l'assignació dels preus unitaris de mercat, d'acord amb els costos inherents a l'actual conjuntura econòmica”, doncs, nosaltres afegim “i sempre que es fixi amb el rigor de preu mínim primar la qualitat i respectar la Llei de concursos”, com ja ha fet notar el portaveu del Partit Popular.

Per la qual cosa aquesta seria la nostra modificació i estam contents que s'accepti.

El punt 2 l'acceptariem talment i el punt 3 també. I el punt 4, tal com també s'ha indicat, el recurs ja es va desestimar i ja es troba la licitació en marxa.

Simplement això. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Sr. Apestequia, -Sr. Pitaluga, disculpa-m'has deixat marcat. D'acord.

Ara començam el torn de fixació de posicions i pel Grup Parlamentari VOX té la paraula la Sra. Verdú, per un temps de cinc minuts.

Gràcies, Sra. Verdú.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Gràcies, Sr. President. Sí, efectivament, crec que tots avui coincidirem en la importància del turisme sènior. Els viatges de la tercera edat de sol i platja tenen una importància general, en el turisme en general, i molt especialment a les nostres illes. Nosaltres creiem que és un estímul per a la indústria turística perquè ajuden a mantenir tota l'activitat hotelera, la restauració, les botigues, tot el comerç local, i tot això ens ajuda que puguem mantenir tota aquesta activitat al llarg de l'any i no dependre només de sol i platja en temporada alta d'estiu.

També creiem que aquest tipus de turisme el que fa és crear llocs de feina que ajuden a cambrers, personal de neteja i serveis de manteniment als hotels per poder seguir fer feina durant tot l'any i llevar la desestacionalització dels llocs de feina, cosa que beneficia tota la població local, que és qui realment fa feina durant els hiverns.

A part d'això, és un estímul al comerç local, perquè tota la petita i mitjana empresa, mercats locals i artesans ajuden a oferir els seus productes únics i típics de les nostres illes, i això

pot ser un salvavides econòmic durant tot l'hivern perquè moltes famílies viuen del turisme.

Però, a part d'això, també té uns beneficis per a la gent major, perquè el fet d'ajudar-los a tenir una vida social, a poder passejar, a una activitat física, a poder tractar amb altres persones, a conèixer altres cultures, tot això és un benefici que, a més, a part d'ajudar-nos a nosaltres econòmicament, els ajuda a ells mentalment. I crec que en això s'ha de fer un esforç per revitalitzar aquest turisme, facilitar-lo, revitalitzar-lo i donar-li totes les ajudes que puguem.

Per tant, nosaltres donarem suport a aquesta iniciativa.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Verdú. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula, ara sí, el Sr. Apesteguia, per un temps de cinc minuts.

Moltes gràcies.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sí, moltes gràcies, Sr. President. També de forma breu, perquè crec que tots coincidim en la importància del programa de l'IMSERO, principalment pel que va ser concebut, que és precisament per al foment de l'oci i d'un temps lliure saludable per a les persones majors, i especialment per a aquelles persones majors amb una situació econòmica més vulnerable. De fet, hi ha hagut sentències dels tribunals que han remarcat que aquesta no hauria de deixar de ser mai la finalitat d'aquest programa.

En aquest sentit, crec que no li hem fet un favor gaire gros amb la seva assignació per comissions, perquè segurament hauria d'haver anat a la de Serveis Socials i no a la de Turisme, perquè és un programa no pensat per al foment del turisme, sinó pensat precisament pel seu caire social. Tanmateix no podem deixar de banda, perquè seria absurd fer-ho, la importància que té en el manteniment de l'activitat econòmica turística, sobretot els mesos d'hivern i de temporada baixa i, per tant, la importància que té per a la nostra economia i sobretot per a la seva desestacionalització. Per tant, és evident que, en aquest sentit, també té una importància cabdal i, per tant, entenc la decisió de la Mesa, però simplement volia fer aquesta apreciació.

Pel que fa als problemes que venim patint, és ver que no és el primer any que patim aquest problema. Per tant, si qualche retret crec que s'ha de fer o algun... -retret no, perquè té una consideració pejorativa-, però alguna reflexió s'ha de fer al Govern central és que, precisament, si al maig no dóna temps a començar el programa quan es posen recursos, que es comenci abans, això crec que és la reflexió que s'hauria de fer.

Ara bé, també he de defensar en aquest sentit el Govern estatal i, com diu un personatge popular de la televisió, *sin ser nada yo de eso*, perquè la veritat és que qui ha gestionat s'ha trobat amb els problemes derivats de les licitacions i dels

recursos que se'n deriven, amb difícil capacitat de gestió posterior per part de l'administració. En aquest sentit, també crec que cal una reflexió de com de molt tarda a resoldre els conflictes plantejats el Tribunal Central de Recursos Contractuals, perquè moltes vegades acaba generant uns perjudicis a la ciutadania aquest retard que acaba sent difícil de defensar des del punt de vista de servei públic, que també els tribunals han de tenir.

Més enllà d'això, nosaltres, perquè compartim la filosofia de la proposta i l'explicació que ha fet el Sr. Mesquida, donarem suport als tres primers punts. Si bé ens absteníem, i no per una discrepància, sinó per una qüestió de forma del punt quart, atès que creiem que no podem instar el Govern a resoldre aquest recurs perquè pertoca al Tribunal, sabem que és un tribunal que depèn del Ministeri d'Hisenda, però en aquest cas el Govern, com a Govern, seria una part interessada i, per tant, no és a qui tocava resoldre el concurs. Tanmateix, seria una abstenció amb ànim positiu, perquè entenem el que diu el proposant i, en el sentit, precisament, de la dilació que sol tenir el Tribunal de Recursos Contractuals, compartim la necessitat d'una major celeritat en aquesta resolució.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Apesteguia. Ara, a continuació, pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula el Sr. Castells, per un temps de cinc minuts. Gràcies.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, president. No els faré servir, ni fer-hi a prop, perquè m'adhereixo a tots els arguments a favor de la proposició no de llei i hi votarem a favor.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies a vostè. Ara procedeix la suspensió de la sessió, si ho tenen oportú, per deu minuts, per la qual cosa es demana al grup proposant si vol una suspensió de la sessió o si podem continuar. Continuem.

Per tant, continuem la sessió i pertoca la intervenció del grup proposant per fixar la posició i assenyalar si accepta les esmenes, en aquest cas, l'esmena, perquè una l'hem passada, per un temps de cinc minuts.

Gràcies, Sr. Mesquida.

EL SR. MESQUIDA I PALLICER:

Gràcies, Sr. President. Bé, m'agradaria agrair les aportacions de tots els grups que s'han fet en aquesta comissió, valorar especialment l'esmena del grup PSOE, que ja els dic que, en principi, hi votarem a favor, perquè entenem, bàsicament, que un increment de la dotació pressupostària, que és un dels punts de la proposta, és el que pot ajudar que puguem exigir als contractants un major nivell de qualitat en els

serveis que donen. El que està clar és que amb la penada que passen en aquest moment, es fa difícil aspirar que pugui millorar el nivell de qualitat.

Per tant, nosaltres no tenim cap inconvenient, i, per descomptat, pensam que tota la normativa referida a elaboració de bases, realització del concurs, etc., nosaltres entenem que tant el ministeri com els ens implicats ho fan amb tota la cura possible i s'ajusten a la legalitat. Per tant, no tenim cap inconvenient en votar a favor d'aquesta esmena, per tant, per la nostra part no hi hauria cap inconvenient.

Nosaltres, simplement per acabar, m'agradaria dir que el motiu, l'objecte d'aquesta PNL, bàsicament, és sol·licitar del Govern central una resposta decidida i dirigida a acabar amb la situació d'incertesa que pateix el sector turístic, particularment el balear, que és el que ens afecta, cada vegada que acaba la temporada i ens hem d'enfrontar amb la licitació dels programes de turisme sènior. Nosaltres tenim constància que el Govern central té prou marge de maniobra, no només per millorar aspectes relatius a la gestió i a l'execució d'aquests programes, sinó també l'aspecte econòmic.

A nosaltres ens consta que el retorn que té sobre cada euro que inverteix l'administració central en els viatges de l'IMSESO, té un retorn que supera l'euro i mig, que aquest retorn és important, prové de les contribucions a la Seguretat Social, més recaptació d'IVA, estalvi en prestacions de desocupació i després altres ingressos que puguin venir generats per impostos especials, de carburants, taxes d'aeroports, etc. Per tant, per aquesta part nosaltres pensam que hi ha marge d'actuació, i amb açò volem ser una mica punyents, en el sentit que hem de ser més exigents amb la feina que fa el Govern central.

Per altra banda, aquesta situació causa un perjudici molt gros perquè impedeix a les empreses que operen en temporada baixa fer una planificació adequada, és molt difícil poder preveure quina plantilla necessitaràs, quines seran les dates de tancament o de continuació de l'activitat econòmica i, lògicament, ens hem de posar en la seva pell per entendre que no es pot dur a terme una activitat econòmica en aquestes condicions.

Tot açò, sense obviar la importància que té, i que ho hem repetit aquí, tots hi estam d'acord, allargar l'activitat econòmica en temporada baixa, amb el benefici que açò suposa a l'hora de mantenir aquests llocs de feina, i també, per exemple, les connexions amb el territori peninsular, que tots sabem que en temporada baixa, a l'hivern, afecten negativament sobre totes les illes més petites, d'acord?

Per tant, vull agrair una vegada més la participació de tots els grups i, si els sembla bé, retirariem de l'ordre del dia el punt número 4, bono, bàsicament perquè el recurs ja està resolt i d'aquesta manera, si ho veuen bé, es podria votar en bloc.

EL SR. PRESIDENT:

Perfecte. Retiram el número 4 perquè no té sentit açò, hi estam tots d'acord, com tu ho has demanat, endavant.

EL SR. MESQUIDA I PALLICER:

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Mesquida.

(Se sent de fons la Sra. Lletrada de manera inintel·ligible)

D'acord, com que hem acceptat l'esmena i tot, la lletrada em diu que, si estam tots d'acord, l'aprovem per assentiment, us sembla bé?

Idò que la PNL RGE núm. 5498/23 aprovada per assentiment.

2) Proposició no de llei RGE núm. 5772/23, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a nova jornada laboral.

A continuació passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 5772/23, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a la nova jornada, a la qual hi afegim l'esmena RGE núm. 8056/23, presentada per MÉS, que abans hem acordat tots, MÉS per Mallorca l'havia presentat a l'altra PNL, resollem el problema. Doncs perfecte.

Per a la seva defensa per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Fernández, per cinc minuts.

EL SR. FERNÁNDEZ I LOMBARDO:

Moltes gràcies, Sr. President, bon dia a tots i a totes, senyors i senyores diputades. Bé, avui hem presentat aquesta proposició no de llei, que parla de la jornada laboral al nostre país, parla d'aquesta flexibilitat de l'eventual reducció de la jornada laboral. Som conscients que és una qüestió que ha estat debatuda des de fa temps, que és una qüestió de relativa actualitat, una qüestió que ja s'ha parlat al carrer, que les famílies en parlen, algunes empreses la practiquen i a les institucions també algunes han fet iniciatives en aquest sentit.

Val a dir que no és una qüestió que sigui nova, no és un debat nou, és un debat que al nostre país hi ha grans empreses, sobretot, que han començat des de fa temps, a posar iniciatives per flexibilitzar la pròpia jornada laboral, però hi ha països també del nostre entorn europeu, com és el cas del Regne Unit, que des de fa anys fan precisament iniciatives com aquestes i que implanten precisament la jornada laboral, per exemple, de les 32 hores, amb un èxit prou important.

En tot cas, crec que és important centrar el debat i veure del que parlem, quan parlem de la jornada laboral, d'aquestes característiques, quan parlem de la seva reducció, al final, el que fem és parlar de com volem aconseguir una vida plena i digne, és a dir, de com volem aconseguir la millora de la qualitat de vida de les persones treballadores del nostre país, que, evidentment, podem parlar de molts de drets per aconseguir una vida digna i plena, del dret a la salut, del dret a l'educació o a un habitatge, però evidentment és el dret al treball el que fa que avancem socialment o no.

La jornada de 40 hores a Espanya, no fa falta que m'estengui massa en aquest sentit, a la proposició no de llei, a l'exposició de motius ja s'hi fa referència, però a Espanya té un origen de fa més de 100 anys, a l'any 1919 es va instaurar a través d'un real decret aquesta jornada laboral de 40 hores. Jo crec que 100 anys després, en què Espanya i el món contemporani no és res semblant, no s'assembla gaire al que teníem fa més de 100 anys, crec que és important que, després de les conquestes de l'estat del benestar, continuem i facem passes en aquest sentit, i jo crec que l'objectiu és precisament aquest, el de fer passes per reforçar l'estat del benestar i fer passes per a què? Per obrir un debat profund sobre com volem millorar la conciliació i la qualitat de vida, com deia abans, de les persones i de la classe treballadora, en particular.

Hi ha hagut un canvi de mentalitat important en els darrers anys, sobretot, i crec que coincidiran amb mi, arran de la pandèmia i, en particular, les persones joves crec que ho hem abanderat, ho hem dit de forma més clara, que és la de trencar, de qualque manera, un esquema clàssic, que era el de donar prioritat a més hores de feina, a més doblers, etc., per ventura per la pròpia necessitat. Però ara s'instaura una prioritat que és la de tenir un bon equilibri entre la vida professional i la vida personal, i açò és molt important i, com dic, les generacions joves crec que empenyem en aquest debat.

Hi ha una sèrie d'experiències ja realitzades de dades, com dic, a la PNL en fem esment, l'OCDE deixa clar, perquè està àmpliament demostrat, que més hores de feina no implica un major rendiment, crec que això està claríssim i és evident; hi ha una entitat, que és 4 Day Week Global, que des de fa anys fa una feina molt important en aquest sentit i ens dona unes dades molt interessants, diuen que gairebé el 70 % de les empreses que han assumit un model de reducció de jornada, sigui el de les 32 hores, per exemple, diuen que el 70% d'aquestes empreses tenen més fàcil atreure talent, que el 78% dels treballadors pateixen menys estrès, que el 88% d'aquestes empreses no han detectat un decreixement de la productivitat, sinó més aviat el contrari; la qual cosa, ens dóna llum, per cert, precisament amb el tema que la presencialitat quan no és necessari, comença a ser, amb les tecnologies que tenim, veritablement absurd.

Per tant, hi ha hagut una sèrie d'iniciatives polítiques, com diem, que han anat en aquest sentit, tenim el pla pilot del Govern d'Espanya on s'han adherit 41 empreses, i aquests dies tenim als mitjans de comunicació els resultats d'una experiència, que l'hem tenguda a la ciutat de València, on durant dos mesos 360.000 treballadors han aplicat la jornada laboral de 32 hores, tenint els dilluns com dia no laborable.

Les dades han estat, amb algun matis, però generalment positives. Després en podem parlar segurament d'això, però el que ens dóna llum és que precisament aquestes mesures poden arribar a ser positives, el camí crec que està marcat, el debat és necessari i ve juntament amb un canvi sociocultural i, per això, nosaltres presentem aquesta proposició no de llei.

Moltes gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Moltíssimes gràcies, Sr. Fernández. A continuació, en defensa de l'esmena [RGE núm. 8056/23](#), pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, intervindrà el Sr. Apesteguia, per cinc minuts. Gràcies.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Moltes gràcies, Sr. President. Vull agrair al Sr. Fernández que posi damunt la taula aquest debat perquè crec que és un debat interessant i de progrés, perquè és vera que fa cent anys a l'Estat espanyol hi va haver un avanç, que no va ser el de les 40 hores, perquè fa cent anys el que es va aprovar va ser la jornada de 8 hores diàries, però 6 dies a la setmana, per tant, la jornada setmanal era de 48 hores en aquell moment. I bevia aquella fita que es va aconseguir després d'una dura lluita obrera, del plantejament de Robert Owen de "888", vuit hores de fer feina, vuit hores d'oci i vuit hores per dormir.

Però el plantejament d'Owen parteix d'una fal·làcia, que és que el treball només és el treball assalariat i que, per tant, les vuit hores d'oci no s'han de dedicar, com de veres les hem de dedicar, a seguir proporcionant-nos elements indispensables per a la vida que res no tenen a veure amb l'oci: hem de fer gestions administratives, hem de comprar, hem de cuinar, hem de tenir cura de les nostres persones properes, hem de fer net; és a dir, hem de dedicar una gran part de les hores d'oci a treball, a una part de la vida que no corresponen a l'oci, sinó al treball i, per tant, adullera aquesta proporció de "888".

Tanmateix, és vera que, després del 1919, va venir el 1938, en què el *Fuero de los Trabajadores* va eliminar qualsevol referència a la jornada laboral, i no és fins el 1980 que es recupera, a l'Estatut dels Treballadors, en aquest cas la jornada laboral de 43 hores. I serà, finalment, el 1983 que l'Estatut dels Treballadors recollirà la jornada laboral de les 40 hores. Per tant, ara mateix fa 40 anys que tenim una jornada laboral de 40 hores, però és important fer aquest repàs històric per deixar clar que les 40 hores no és una cosa estable; és a dir, hi ha hagut una evolució en què el legislador ha entès, a cop de lluita obrera, què era necessari que les transformacions econòmiques tecnològiques anassin acompanyades d'un canvi de la vida de la gent, perquè si millora la tecnologia, i cada revolució econòmica ha anat lligada a una revolució, a una millora tecnològica, ha de millorar les condicions de vida dels treballadors.

Per tant, nosaltres defensam la jornada laboral de les 32 hores no des del punt de vista estrictament productivista, malgrat que és vera i és objectiu que una reducció de la jornada millora la productivitat, ni tan sols des del punt de vista de la conciliació, sinó des del punt de vista de la millora de la vida de la gent, perquè és on hi ha d'haver el focus de l'economia. I també hi podríem afegir que, des del punt de vista de l'economia, això suposaria un millor repartiment del treball, que és un element necessari en un estat on hi ha atur estructural, i un major repartiment de la riquesa.

Per tant, nosaltres defensam que el progrés tecnològic ha d'anar acompanyat del progrés social i, per això, creiem que és indispensable que, després de 40 anys de mantenir una mateixa

jornada laboral, en què la tecnologia ha avançat moltíssim i permet alliberar l'ésser humà de les càrregues per poder-les dedicar al que ell bonament vulgui, és el moment de plantejar-nos una nova reducció d'aquesta jornada laboral i de repartir millor la riquesa.

Li hem proposat aquesta esmena perquè creiem que clarifica el text, també li he dit al Sr. Fernández, si el Partit Popular li ha de votar el seu text original i la meua esmena suposa un problema, retir l'esmena. Per tant, queda al seu... no serà per aquest grup que no es produirà un ampli consens en la millora de les condicions dels treballadors, però creiem que el nostre text és molt més clar quant al propòsit, perquè creiem que un parlament ha de manifestar, sobretot en una matèria que no és objecte de la seva competència, quina és la seva intenció i després ja correrà els desiguis que pertoquin allà on pertoquin.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Apesteguia. Bé ara, a continuació, el torn de fixació de posicions. Pel Grup Parlamentari VOX té la paraula la Sra. Verdú, per un temps de cinc minuts.

Moltes gràcies.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Gracias, Sr. President. Mire, la mejora de las condiciones laborales de nuestros ciudadanos no pasa por reducir su jornada laboral sino en garantizar la creación de empleo con salarios dignos y que a su vez garanticen la conciliación con la vida familiar. Actualmente, muchas empresas han adaptado sus jornadas a teletrabajo y combinan este sistema para mejorar la conciliación de la vida familiar y social, pero para ello debemos asegurarnos de que las condiciones laborales de los trabajadores son adecuadas para que nuestros ciudadanos puedan desarrollar su ámbito personal y profesional, sin que ninguno de ellos se vea perjudicado.

Pero su solicitud carece de toda previsión económica. Saben ustedes que aplicar una jornada laboral reducida, como ustedes proponen, sin repercutir en los salarios tendrá un coste para las empresas, ¿saben ustedes cuál será ese coste económico? No. Porque es muy fácil proponer acciones, pero sin un informe, sin una idea del coste, sin reuniones con los empresarios afectados y sin las repercusiones que puedan surgir de esta implantación és *com fer retxes dins la mar*; algo inútil. Y, ¿qué decir de los trabajadores de los servicios públicos, que supondrán, con su propuesta, un mayor coste a los ciudadanos, y además afectarán a la prestación de servicios!

Miren, ustedes han hecho referencia al caso de Valencia, pues el resultado del estudio demuestra que las ventas de los comercios han sido un 20% por debajo de lo que es habitual, así que los resultados no son tan buenos como ustedes nos quieren vender.

A Más País, fuerza política liderada por Íñigo Errejón, se le ocurrió llevar al Congreso de los Diputados una propuesta para poner en marcha un programa piloto con la participación de

200 empresas nacionales que implantasen la semana laboral de 4 días, 32 horas a la semana, la prueba contaría con el respaldo económico del Ejecutivo, con una aportación conjunta de 50 millones, es decir, 250 euros de media por cada compañía participante. La propuesta fue aceptada por el Gobierno de Pedro Sánchez, a través del Ministerio de Industria. ¿Tenemos informes al respecto, datos efectivos, alguna información? No. ¿Por qué? Pues, porque tal vez no interese saber el resultado de esta proposición.

Por lo tanto, nosotros votaremos en contra.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sra. Verdú. Continuem i pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula el Sr. Castells, per una duració de cinc minuts. Moltes gràcies, Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies a vostè, Sr. President. Bé, nosaltres coincidim plenament amb l'oportunitat de plantejar aquest tema, amb la diagnòsi que es fa i amb el tipus de solucions, també amb els matisos que hi ha afegit el Sr. Apesteguia i, per tant, hi votarem a favor.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies a vostè Sr. Castells. Bé, seguim amb el Grup Popular i té la paraula el Sr. Mateo, per un temps de cinc minuts.

EL SR. MATEO I HERNÁNDEZ:

Sr. Presidente, señoras diputadas, señores diputados. Para empezar, un placer coincidir con el Sr. Fernández en esta ocasión, y que mejor que en sede parlamentaria.

Bien, desde el Grupo Parlamentario Popular compartimos plenamente con el resto de partidos, aquí representados, todo lo señalado sobre la crucial importancia del trabajo en la vida de toda persona; queda claro que el trabajo es crecimiento, es realización personal y es un elemento clave en el diseño del particular proyecto de vida de cada uno de nosotros. Tan es así, que los cambios, cualquier modificación que deba producirse en las condiciones laborales, que tanto esfuerzo nos llevó conquistar, requiere de un detallado estudio, de un análisis minucioso que bajo ningún concepto podemos obviar. Este es el primero de los argumentos que nos llevarán a votar en contra de esta proposición no de ley que aquí presentan.

Efectivamente, sin perjuicio de que sea esta, ¡cuidado!, una medida que pueda ser abordada en el futuro, el hecho de que en el segundo punto de la proposición se pida e inste al Gobierno del Estado a implementar una encuesta de empleo de tiempo, nos pone sobre la pista quizás de la cierta improvisación de esta medida. De hecho, existen estudios que muestran cómo esta medida, implantada de manera precipitada y no apoyada en

datos y estudios en profundidad, puede hacer que la persona tenga que hacer el mismo trabajo en menos tiempo, generando al final el consiguiente desgaste ocupacional y repercutiendo en su salud mental. De hecho, y además éste es precisamente un punto clave del programa del Grupo Popular y de este gobierno, trabajar por la salud mental, ya no solo en el ámbito de la sanidad, también en el ámbito laboral, como no puede ser de otro modo.

Y estas medidas se han de analizar y estudiar, y tomar como referencia, además, experiencias que podemos encontrar en países donde ya se hayan implantado. En este sentido, no podemos dejar de mencionar que en el propio texto de la proposición se señala que algunas de estas experiencias han implicado la pérdida de derechos para los trabajadores, y estoy totalmente de acuerdo con el Sr. Fernández, como señala en su proposición, esto es inasumible. Por lo tanto, sí, lo primero es garantizar la salud de los trabajadores, sin olvidar que, respecto de los derechos laborales y del salario, pues también habrá que tener en consideración la posibilidad de que las empresas puedan asumir los costes económicos de los incrementos de la plantilla. Vamos, un tema muy complejo, no solo a nivel económico.

Y esto me lleva al segundo argumento, en Baleares contamos con un pilar económico básico, el sector servicios, y gran número de nuestras empresas, fijémonos en el sector turístico, que todos conocemos, no pueden implantar de forma completa ese teletrabajo, al que también ha hecho referencia el Sr. Fernández, es necesario ejercitar el trabajo, ejercer sus funciones de carácter de manera totalmente presencial. Si a esto añadimos que vivimos en un momento en el que los empresarios no encuentran trabajadores formados, por muy diversos motivos, ya hemos hablado en reiteradas ocasiones del aumento del coste de la vida, del precio de la vivienda, pues creemos que implantar esta medida puede llevar a agravar más si cabe esta nada deseable situación.

Por tanto, siendo una prioridad del Grupo Popular y de este gobierno evitar esta falta de personal, implantar esta jornada reducida en estos momentos, sería contrario a estos esfuerzos. De hecho, todos los interlocutores sociales, patronal y sindicatos, han trasladado al Govern la falta de profesionales con la jornada completa instaurada, y hasta que no podamos dar solución a este grave problema, resultaría poco coherente tomar medidas que precisamente impliquen una mayor contratación de personal cualificado, con el que ahora no contamos en Baleares.

Y para finalizar, en lo relativo al segundo punto, ha quedado señalado que muestra ese problema latente del primero, formulado un tanto de forma improvisada y sin contar con unos datos que ahora precisamente no tenemos. Además, cuando se relaciona la reducción de jornada con la igualdad entre hombres y mujeres, yo creo que ahí, Sr. Fernández, son las empresas y los trabajadores, por medio de los correspondientes planes de igualdad ya instaurados y todos los que se implementen, los que deben velar e introducir las medidas de conciliación oportunas, sin que tenga que ver directamente con la jornada laboral.

Por lo tanto, y, en conclusión, no vamos a votar a favor de esta proposición no de ley y tampoco aceptaremos la enmienda de MÉS.

Muchísimas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Muchísimas gracias, Sr. Mateo. Podemos proceder, si lo estiman oportuno a diez minutos de receso, ¿o continuamos? Continuamos, perfecto.

Idò té la paraula per contradiccions el grup proponent, per un temps de cinc minuts.

EL SR. FERNÁNDEZ I LOMBARDO:

Moltes gràcies, Sr. President. Bé, tenim, tenc una altra vegada cinc minuts i tinc el privilegi ara de poder parlar cinc minuts, ho dic perquè és molt complicat en cinc minuts contestar tot el que s'ha dit i, fins i tot, fer una exposició ja valdria..., en aquest Parlament que poguéssim parlar de forma molt més pausada sobre aquest tema, en què ja hi ha una cosa que sí hi coincideixen tots, que és la complexitat de la qüestió; jo crec que no hi ha improvisació, jo crec que hi ha voluntat d'obrir un debat, que és molt complex, com dic, molt necessari i molt interessant.

El Sr. Mateo, *tambien coincidir, esta vez no como alumno-profesor, sino como compañeros en este parlamento*, és el que té la vida, no?, que, al final també ens podem trobar en aquestes vicissituds.

S'han dit algunes qüestions, en primer lloc, a MÉS per Mallorca, nosaltres, vista la posició de la resta de grups, sí que acceptariem la seva esmena, Sr. Apesteguia; sí que li fariem una petita transacció, que és allà on la seva esmena parla del "previ exercici del diàleg social", nosaltres en diríem "previ consens, dins el marc del diàleg social", que ens sembla que és una qüestió també imprescindible, com hem parlat abans.

Efectivament, quan parlem d'això parlem de la millora de les condicions de vida de la classe treballadora, i parlem d'això, evidentment, hi ha arguments que parlen sobre la productivitat, sobre el rendiment, que és cert, no crec que sigui el més important, però és cert, i ens serveix també crec que per desmuntar un seguit d'arguments, com s'han dit avui, que parlen precisament què això va en sentit contrari i, per tant, anuncien l'apocalipsi, prèviament, en ni tan sols haver-ho intentat així com toca, crec jo.

És clar, la diputada de VOX deia que aquestes mesures no milloren les condicions de vida de les persones treballadores, que el que millora és tenir un salari digne, hi estic d'acord, tenir feina, hi estic d'acord, i moltes altres qüestions; però, vaja, dir que la reducció de la càrrega de treball no millora les condicions de vida de les persones, crec que és un argument que cau pel seu propi pes.

També feien referència al Pla pilot del Govern d'Espanya, que no té encara els resultats, és normal que no tenguem els

resultats, quan a principis de l'any 2023 es va signar la convocatòria amb aquestes 41 empreses i la durada mínima del programa és de 22 mesos, de 24 mesos, amb la qual cosa doncs, evidentment, encara no tenim aquest grup parlamentari la facultat de viatjar en el temps i veure quins han estat els resultats. Quan acabi aquest pla pilot llavors tendrem aquests resultats.

S'ha parlat també de l'exemple de València, jo no he tengut temps abans de donar algunes dades, però, com hem dit, el balanç és positiu, té alguns inconvenients, açò és cert, perquè és una qüestió que és complicada, però el balanç és prou positiu, i tenim un seguit de dades: són més de 300.000 persones les que s'han vist afectades, diuen: increment de la productivitat en el 85% de les empreses; increment de la salut dels treballadors, en unes xifres que són molt interessants parlen; s'ha baixat l'estrès en un 35%; el 64% de les persones han dormit més i millor; han realitzat el 40% més de l'activitat física del que feien abans; han conciliat molt més la seva vida social i familiar, amb la cura dels seus infants i de la conciliació. I els sectors més afavorits, és cert, han estat el turisme, la restauració, l'hoteleria, etc.

Hi ha una qüestió, que és certa, que és la del comerç, que hi ha hagut aquesta qüestió negativa en què s'ha reduït el 20% de les seves vendes. Però vegem què diu el comerç, el sector del comerç diu que molt probablement aquesta causa, -assenyalen-, és per haver triat el dia no laborable en dilluns, assenyalen els mateixos comerços, que, en el cas de València varen assenyalar aquest dia, el dilluns, durant dos mesos. Però diuen: aquesta és una opció per la qual ha ocorregut això; però plantegen: rebutgen aquesta iniciativa? No, el que diuen és: s'hauria d'adaptar aquesta iniciativa per sectors i ells plantegen, per exemple, que per a alguns sectors, en lloc de tenir 32 hores setmanals en 4 dies, siguin 32 hores en 5 dies, això ho diu el mateix sector del comerç el qual no rebutja aquesta iniciativa, sinó que planteja altres vies.

I és, en definitiva, el que aquesta PNL planteja, perquè aquesta proposició no de llei no diu: demà s'ha d'implantar la jornada de 32 hores; el que diu és que, a través del diàleg social impulsar noves fórmules de flexibilitat en la jornada laboral per millorar la conciliació i la corresponsabilitat de les persones treballadores, com podria ser el cas de la jornada de 32 hores. És a dir, nosaltres, a l'hora de redactar aquesta PNL, essent conscients que és un tema complex, vàrem plantejar amb una qüestió molt més àmplia per generar, intentar generar, el màxim consens, que ja he vist que no hem pogut arribar-hi, en posar aquest exemple. Però tampoc no ho hem aconseguit.

I, en darrer lloc ja, pel que fa a *la encuesta del empleo del tiempo*, aquesta enquesta ja existeix, és a dir, existeix, el que nosaltres demanam és -el que passa és que és una enquesta no periòdica-, l'únic que nosaltres demanam és que sigui una enquesta que es faci de forma anual, que se segueixi fent, però de forma anual, i amb dades disgregades per comunitats autònomes per tal de poder tenir coneixement sobre l'ús dels temps en aquest sentit.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Fernández. Acabat el debat, passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 5772/23. Farem una votació separada perquè al punt 1 s'ha presentat una esmena i, llavors, si us sembla bé farem...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

S'accepta l'esmena?

EL SR. FERNÁNDEZ I LOMBARDO:

Sí, Sr. President, l'esmena l'he d'acceptar jo, l'he acceptada, però he plantejat una transacció al Grup Parlamentari MÉS que...

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sí, la transacció, com que és una qüestió formal i, a més, per al bé de l'entesa, acceptam la transacció.

EL SR. PRESIDENT:

Idò farem una votació conjunta.

Vots a favor de l'aprovació de la PNL aquesta? 6 vots a favor.

Vots en contra? 7 vots en contra.

Abstencions? Cap abstenció.

Bé, us felicite avui perquè el temps l'hem respectat al màxim i és un plaer. En conseqüència, queda aprovada la proposició de llei...

(Remor de veus)

... ja està?, no, perdó, rebutjada.

I en no haver-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió. Moltes gràcies a tots.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS